

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 25

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 5 oktober 2023

---

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Operatie Proper - Evaluatie - West-Vlaanderen

Operatie Proper is een belangrijk educatief project dat gericht is op het verminderen van zwerfafval. Scholen en verenigingen hebben de mogelijkheid om zich te engageren voor het initiatief door middel van een beloningssysteem. Ze kunnen acties ondernemen en in ruil daarvoor beloningen ontvangen, variërend van 475 tot 975 euro. Bovendien krijgt het lokaal bestuur een vergoeding van 250 euro voor elk voltooid plan.

De deelnemende scholen en verenigingen moeten rapporteren of ze hun actieplannen hebben uitgevoerd of niet. Op basis van de rapportage besluit het lokale bestuur of de afvalintercommunale al dan niet beloningen toekent. Deelnemende scholen en verenigingen hadden voor het afgelopen schooljaar tijd tot juli 2023 om hun rapporten in te dienen.

Initiatieven zoals Operatie Proper kunnen van groot nut zijn. Enerzijds vergroten ze het bewustzijn rond de schadelijke gevolgen van zwerfafval voor het milieu en de samenleving. Anderzijds moedigt het bijbehorende beloningssysteem ook concrete initiatieven van scholen en verenigingen aan om zo een schonere en duurzamere leefomgeving te bevorderen.

Om na te gaan of het initiatief effectief zijn doel bereikt, is het noodzakelijk om Operatie Proper regelmatig te evalueren.

Deze vraag is een vervolgvraag van mijn schriftelijke vraag nr. 1056 van 3 augustus 2022.

Gelieve alle gegevens beschikbaar te stellen in Excel.

1. Is er een evaluatie gebeurd over de berekening van de beloningen? Graag een update.
  - a) Op welke manier werd het huidige bedrag van de beloning bepaald?
  - b) Acht de minister bijstellingen nodig wat betreft de toekenningsvoorwaarden voor de beloningen?
  - c) Op welke manier werd er rekening gehouden met feedback vanuit zowel lokale besturen als deelnemers voor de berekening van de beloningen?
2. Wat is de definitieve conclusie en evaluatie van de minister bij de uitrol van Operatie Proper in 2022-2023? Welke lessen worden eruit getrokken voor 2024?
3. Wat is de totale som van alle financiële beloningen die aan de scholen en verenigingen in Vlaanderen in het schooljaar 2022-2023 werden toegekend?

**Vlaams
Parlement**

4. Op de website van Operatie Proper is merkbaar dat het project op sommige plaatsen succesvoller is dan op andere. In haar antwoord op mijn vraag nr. 1056 van 3 augustus 2022 gaf de minister aan dat de spreiding vasthing aan het enthousiasme van lokale besturen om ook deel te nemen.
  - a) Hoe evalueert de minister het engagement van lokale besturen over de afgelopen jaren? Graag een overzicht per jaar voor 2021, 2022, 2023 en indien mogelijk 2024.
  - b) Hoe kan ervoor worden gezorgd dat meer lokale besturen deelnemen op plaatsen waar nu weinig of geen acties zijn?
5. Kan de minister een oplijsting bezorgen van de West-Vlaamse scholen en verenigingen die deelnamen in het schooljaar 2022-2023, met vermelding van de gemeente waarbinnen de school of vereniging gevestigd is, de status van het actieplan (al dan niet voltooid) en de toegekende beloning per school en per vereniging? Graag een opsplitsing bij de scholen per onderwijsniveau (kleuterschool, lagere school en secundaire school).

ANTWOORD

op vraag nr. 25 van 5 oktober 2023

van **BRECHT WARNEZ**

---

1. a) De beloning hangt vast aan de waarde van de gekozen actiepunten. Elk actiepunt heeft een vaste waarde. Die waarde wordt berekend o.b.v. een gewicht berekend a.d.h.v. enerzijds het effect op openbare netheid en anderzijds de inspanning die geleverd wordt. De som van de waarden van de actiepunten in een actieplan bepaalt de beloning van dat actieplan. De beloning zal anno 2023-2024 variëren tussen 475 euro en 950 euro. Tijdens het schooljaar wordt gerapporteerd; was een deelnemer niet in staat een actiepunt naar keuze te voltooien, dan kan de waarde van dat actiepunt afgetrokken worden van de beloning. Dit pro-rata systeem geldt enkel voor de actiepunten naar keuze. De verplichte punten vallen hier niet onder, want dat is tenslotte de basis. Wie de verplichte actiepunten niet uitvoert, krijgt niets.
  - b) De huidige toekenningsvoorwaarden gelden nu voor het derde schooljaar sinds de herwerking in 2020. We moeten even de tijd geven om het project in deze vorm een kans te geven.
  - c) Bij de herwerking in 2020 werd de feedback van zowel deelnemers als van lokale besturen meegenomen. Op basis van die feedback is de nieuwe berekening uitgedacht. Een focusgroep van lokale besturen was nauw betrokken bij die herwerking, ook bij de berekening van de beloning.
2. De deelnamecijfers stijgen. In elke categorie (basisonderwijs, middelbaar onderwijs, jeugdverenigingen) is er een stijging te bemerken in 2022-2023 t.o.v. 2021-2022. Na de COVID-periode staan de scholen met het lerarentekort voor nieuwe uitdagingen, maar het enthousiasme voor het project groeit, voornamelijk in het basisonderwijs. Vorig schooljaar bereikten we 23% van de basisscholen en 14% van de middelbare scholen in Vlaanderen. Het percentage geslaagde actieplannen is eveneens verhoogd van 75% in 2021-2022 naar 81% in 2022-2023. We merken dat er weinig vragen binnenkomen rond het project. De deelnemers vinden dus vlot hun weg binnen het project. De lokale besturen ondersteunen uiteraard de deelnemers daarbij. De coördinator van het project ondersteunt op haar beurt de lokale besturen. Zo worden infosessies georganiseerd, worden infomails verstuurd en worden bepaalde vragen 1-op-1 besproken per mail of per telefoon. Op die manier is er een rechtstreekse lijn tussen Mooimakers en de betrokken lokale besturen, waardoor feedback of problemen makkelijk aangekaart kunnen worden.
3. Er worden 749 actieplannen beloofd voor een momenteel te schatten totaalbedrag van 564.550 euro.
4. a) Er is over de jaren heen een gestage groei van het aantal deelnemende gemeenten:
    - 2020-2021: 175
    - 2021-2022: 182
    - 2022-2023: 198
    - 2023-2024: 195 (voorlopig cijfer)
  - b) Het aantal deelnemende lokale besturen groeit gestaag. Nieuw deelnemende besturen pikken het vaak op van buurgemeenten. In bepaalde regio's is de deelname van de afvalintercommunale een beslissende factor. Kleinere gemeenten

kunnen via de afvalintercommunale makkelijk deelnemen, omdat de ondersteuning vanuit de intercommunale gebeurt. Wegens personeelstekort kunnen sommige lokale besturen het project niet opnemen, of haken ze af.

5. De lijst is opgenomen als Bijlage 1.

BIJLAGE

[Deelnemers 'Operatie Proper' West-Vlaanderen 2022-2023](#)